

Ураган

Серед широких канзаських степів жила дівчинка Еллі. Її батько, фермер Джон, цілісінький день працював у полі, а мати Анна хазяйнувала вдома.

Мешкали вони в невеликому фургоні, знятому з коліс і поставленому на землю.

Обстава будиночка була простою: залізна піч, шафа, стіл, трійко стільців і два ліжка. Поряд із хатиною, коло самих дверей, притулився викопаний «ураганний льох». У льосі родина пересиджувала бурі, що траплялися в цих краях.

Степові урагани не раз перекидали легеньке житло фермера Джона. Але Джон не сумував: коли вщухав вітер, він піднімав будиночок, розставляв на місця піч і ліжка, Еллі підбирала з підлоги олов'яні тарілки і горнятка — і все було гаразд аж до нового буревію.

До самого обрію стелився рівнесенький, як скатертина, степ. Подекуди бовваніли такі самі вбогі хатинки, як і будиночок Джона.

Навколо них лежали поля, де фермери сіяли пшеницю і кукурудзу.

Еллі добре знала всіх сусідів на три милі довкола. На заході мешкав дядько Роберт із синами Бобом і Діком. У будиночку на півночі жив дідусь Рольф. Він майстрував для дітей гарні вітряки.

Неозорий степ не здавався Еллі нудним і нецікавим: адже це була її батьківщина, до того ж вона не бувала деінде. Гори й ліси дівчинка бачила лише на малюнках, та вони зовсім не вабили її (можливо, через те, що в дешевих Елліних книжечках вони були погано намальовані).

Коли на Еллі напускалася нудьга, дівчинка кликала веселого песика Тотошку й відвідувала Діка і Боба або прямувала до дідуса Рольфа, від якого ніколи не поверталася без саморобної іграшки.

Тотошка, гавкаючи, вистрибував по стежці, ганявся за воронами, надзвичайно задоволений собою та своєю маленькою хазяйкою. У Тотошки була чорна шерсть, гостренькі вушка і маленькі оченята, що кумедно виблискували. Тотошка ніколи не нудьгував і міг гратися з дівчинкою з ранку до вечора.

Еллі мала купу роботи. Вона допомагала матусі по господарству, а тато вчив її читати, писати і лічити, бо школа знаходилась далеко, а дівчинка була ще надто малою, аби ходити туди щодня.

Одного літнього вечора Еллі сиділа на ґанку й читала вголос казку. Пані Анна прала білизну.

«І тоді сильний, могутній богатир Ар-

наульф угледів чарівника завбільшки як вежа, — співучо читала Еллі, водячи пальчиком по рядочках. — З рота і ніздрів велетня палахкотів вогонь...»

— Матусю, — запитала Еллі, відриваючись від книги. — А зараз є чарівники?

— Ні, серденько, немає. Чарівники жили у сиву давнину, бозна-коли, а потім перевелися. Та й нащо вони здалися? І без них турбот чимало...

Еллі кумедно наморщила носика.

— А все-таки без чарівників якось нудно, — не вгавала вона. — Якби я раптом стала королевою, то обов'язково наказала б, щоб у кожному місті та селі був чарівник. І щоб він робив для дітей усілякі дива...

— І які ж, наприклад? — посміхаючись, запитала мама.

— Ну, які... Ну, приміром, щоб кожна дівчинка і кожен хлопчик, прокидаючись уранці, знаходили під подушкою великий солодкий медяник... Або... — Еллі насуплено подивилася на свої грубі зношені черевики. — Або щоб усі діти мали гарні, легкі туфельки.

— Туфельки ти й без чарівника отримаєш, — заперечила Анна. — Поїдеш із татом на ярмарок, і він купить...

Поки дівчинка розмовляла з матір'ю, погода поволі почала псуватися.

Саме в цей час у далекій країні, за височезними горами, чаклувала в темній глибокій печері зла чарівниця Гінгема.

У печері Гінгеми було моторошно. Там попід стелею висіло опудало величезного крокодила. На високих жердинах сиділи банькаті пугачі, зі стелі звисали, наче цибуля, зв'язки засушених мишей, прив'язаних мотузочками за хвостики. Довга товстюча змія обвилася навколо стовпа і, як заведена, похитувала плескатою головою — хить-хить... І ще казна-скільки всяких дивовиж і жахів містилося у чималенькій печері Гінгеми.

У великому закіптюженому казані Гінгема варила чарівне зілля.

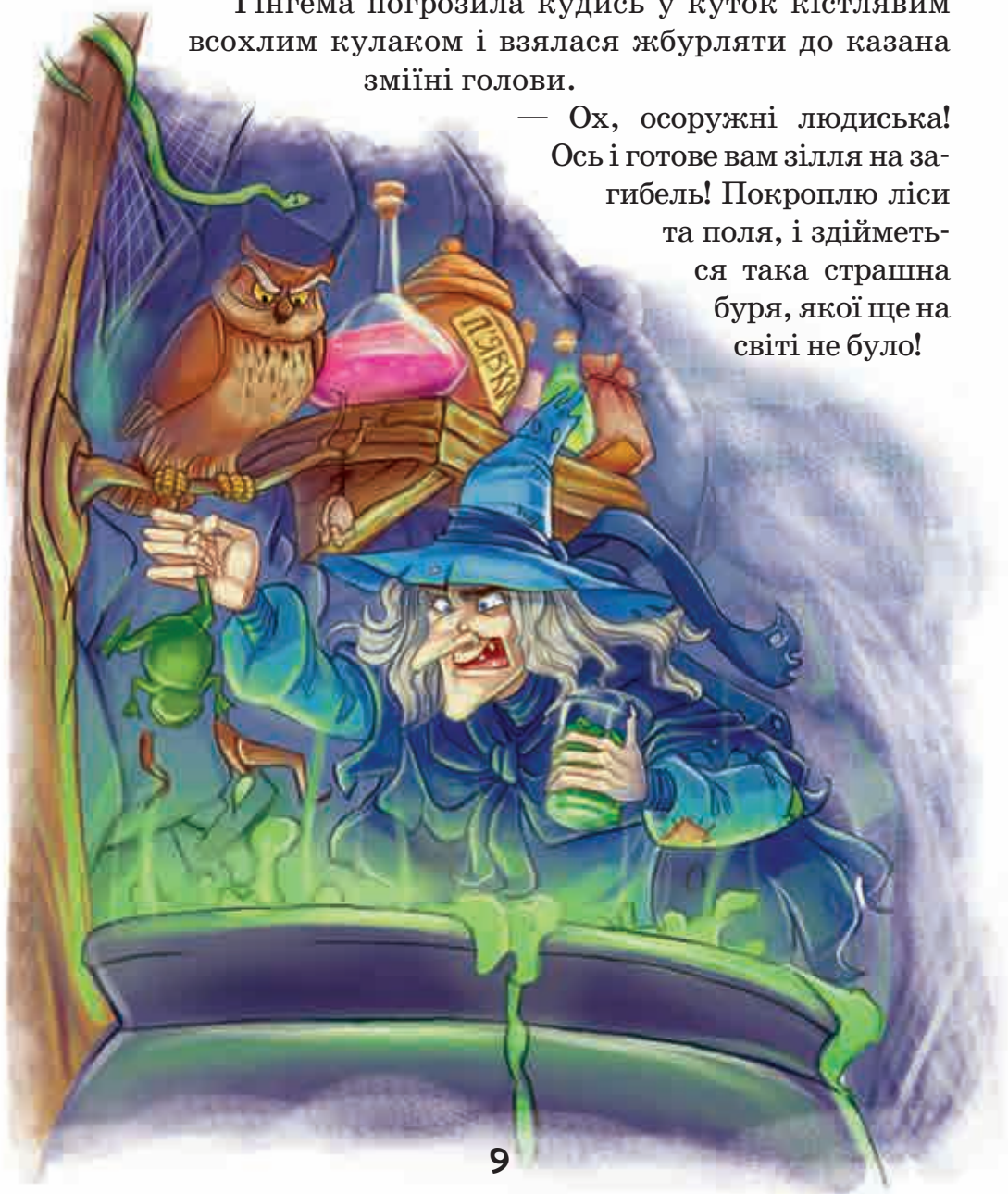
Вона кидала в казан мишей, відриваючи одну за одною від зв'язки.

— Куди це поділися зміїні голови? — роздратовано буркотіла Гінгема. — Чи я їх усі поїла на сніданок?.. Ага, осьде

вони, в зеленому горщику! Ну, тепер зілля вийде таке, як треба!.. Ох і дістанеться ж цим проклятуцим людям! Ненавиджу їх! Розселилися по всьому світу! Повисушували болота! Повирубували хащі!.. Усіх жаб вивели!.. Змій повинували! Нічого смачного на землі не лишилося! Хіба тільки хробачком та павуком поласуєш!..

Гінгема погрозила кудись у куток кістлявим всохлим кулаком і взялася жбурляти до казана зміїні голови.

— Ох, осоружні людиська!
Ось і готове вам зілля на загибель! Покроплю ліси та поля, і здійметься така страшна буря, якої ще на світі не було!

Гінгема підхопила казан за вуха і насилу витягла його з печери. А тоді встромила в казан кошлатий віник та й ну розбризкувати навкруги своє вариво.

— Урагане, здіймися виром! Лети по світу скаженим звіром! Шматуй, ламай, руйнуй! Хати перекидай, у хмари піднімай! Сусакá, масакá, лемá, ремá, гемá!.. Буридó, фуридó, семá, пемá, фемá!..

Вона вигукувала чарівні слова та розмахувала навсібіч кудлатим віником, і враз небо почорніло, звідусіль згромадилися хмари, й де не взявся рвачкий пронизливий вітруган. А десь далеко замиготіли блискавки...

— Шарпай, розкидай і рви! — дико горлала чаклунка. — Сусакá, масакá, буридó, фуридó! Знищуй, урагане, людей, тварин і птахів! Тільки жабок, мишок, зміючок, павучків не чіпай, урагане! Нехай вони скрізь-усюди розмножуються на радість мені, могутній чарівниці Гінгемі! Буридó, фуридó, сусакá, масакá!

Вихор завивав дедалі дужче й шаленіше, крізь чорні хмари кресали блискавки, оглушливо гуркотів грім.

Гінгема, не тямлячись від захоплення, крутилася на місці, а вітер тріпотів полами її довгого плаща...

Насланий чаклунством Гінгеми ураган домчав до Канзасу і щохвилини наближався до хатини Джона. Ген-ген біля обрію густішали хмари й миготіли блискавки.

Тотошка стривожено бігав, задерши голову, і завзято гавкав на хмари, які швидко мчали небом.

— Ой, Тотошко, який ти смішний! — сказала Еллі. — Лякаєш хмари, а сам скоро втечеш!

Песик і справді дуже боявся грози. Він їх чимало вже бачив за своє недовге цуценяче життя.

Анна занепокоїлася.

— Ох, забалакалася я з тобою, доню, а он, поглянь, уже насувається справжнісінький ураган...

Ось уже почулося грізне стугоніння вітру. Пшениця на ниві полягла додолу, а по ній, наче по річці, котилися хвилі.

Схвильований фермер Джон прибіг із поля.

— Буря, на нас іде страшна буря! — закричав він. — Ховайтеся швидше в льох, а я побіжу та зажену худобу до сараю!

Пані Анна кинулася до льоху, відкинула ляду.

— Еллі! Еллі! Хутчіше сюди! — гукала вона.

Але Тотошка, зляканий ревом буревію і невпинним гуркотом грому, втік до будиночка і сховався там під ліжком, у найдальшому кутку.

Еллі не хотіла залишати свого улюбленця самого і кинулася за ним у фургон.

І раптом сталася дивна річ.

Будиночок обернувся двічі або тричі, як карусель. Він опинився в самісінькій середині урагану. Вихор закрутив його, підняв угору і поніс у хмари.

У дверях фургона з'явилася перестрашена Еллі з Тотошкою на руках. Що робити? Стрибнути вниз? Але було вже надто пізно: будиночок летів високо над землею...

Вітер шарпав волосся пані Анни. Вона стояла біля льоху, простягала до неба руки і відчайдушно кричала. Із сараю прибіг фермер Джон і кинувся до того місця, де мав стояти фургон. Осиротілі батько й мати довго дивилися в темне небо, яке щомиті осявали грізні блискавки...

Ураган скажено вирував, а будиночок, похитуючись, мчав небом. Тотошка, ошелешений тим, що коїлося довкола, гасав по темній кімнаті туди-сюди, перелякано гавкаючи. Розгублена Еллі сиділа на підлозі, обхопивши руками голову. Вона почувалася дуже самотньою. Вітрисько завивав так, що аж у вухах лящало. Їй здавалося, що будиночок ось-ось упаде і розтрощиться. Але час спливав, а їхня домівка все ще летіла. Еллі видерлася на ліжку і лягла, пригорнувши до себе Тотошку. Під гуготіння вітру, що гойдав будиночок, Еллі міцно заснула.

Царівна

Жовта країна

Велика річка

Ліс із шаблезубими тиграми

Замок Людожера

Блакитна країна

Печера Тінгеси

країна

Фіолетова країна

Стараздове місто

Палац Бастингу

Велика річка

Навучий сіс

Долина Марранів

Палац Стеау

Рожева країна

Еллі в дивовижній країні Жувунів

Еллі прокинулася через те, що песик лизав її щічки гарячим мокрим язичком і скиглив. Спершу їй здалося, що вона бачила дивний сон, і Еллі вже збиралася розповісти про нього мамі. Але, побачивши перекинуті стільці, піч, яка валялася долі, Еллі зрозуміла, що то був не сон — усе відбувалося насправді.

Дівчинка зіскочила з ліжка. Будиночок не рухався. Яскраве сонце сяяло у вікно.

Еллі підбігла до дверей, відчинила їх і скрикнула від подиву.

Ураган заніс будиночок у надзвичайно мальовничий край: скільки сягало око, зеленим килимом стелився луг, обабіч якого росли дерева зі стиглими, соковитими плодами; на галявках пишалися клумби красивих рожевих, білих і блакитних квітів. У повітрі пурхали малесенькі пташки, виблискуючи яскравим пір'ячком. На гіллі дерев сиділи золотаво-зелені і червоногруді папуги та щось ви-гукували нечувано-тонкими голосами. Недалеко дзюрко-

тів прозорий, мов кришталь, струмок, у якому плюскотіли пустотливі сріблясті рибки.

Поки вражена краєвидом дівчинка нерішуче стояла на порозі, із-за дерев вигулькнули такі кумедні та гарні чоловічки, що годі їй казати. Чоловічки, одягнені в блакитні оксамитові каптани і вузькі штанці, на зріст були не вищі за Еллі; на ногах у них блищали блакитні високі чобітки із закатами. Але найбільше Еллі сподобалися кристалі гостроверхі капелюхи, під якими ніжно дзеленькотіли маленькі дзвіночки, а верхівки капелюхів прикрашали кришталеві кульки.

Літня пані в білому плащі поважно виступала попереду трьох чоловічків; на її гостроверхому капелюсі та плащі виблискували крихітні зірочки. Сиве бабусине волосся спадало їй на плечі.

Трохи далі, за плодовими деревами, юрмився цілий натовп маленьких чоловіків і жінок; вони перешіптувались та переглядалися, але не наважувались підійти ближче.

Наблизившись до дівчинки, боязкі маленькі чоловічки привітно і наче з острахом посміхнулися Еллі, але бабуся дивилася на Еллі вельми зачудовано. Троє чоловічків дружно рушили вперед і разом зняли капелюхи. «Дзень-дзень-дзень!» — протеленькали дзвоники. Еллі помітила, що їхні щелепи без упину рухалися, ніби щось жуючи.

Старенька звернулася до Еллі:

— Скажи мені, дитино, як ти опинилася в країні Жувунів?

— Мене приніс сюди ураган ось у цьому будиночку, — несміло відповіла Еллі.

— Дивно, дуже дивно! — похитала головою бабуся. — Зараз ти зрозумієш, чому я так здивована. А справа ось у чому. Я дізналася, що зла чарівниця Гінгема геть з глузду з'їхала й задумала знищити весь людський рід і натомість населити землю щурами та зміями. Тож мені довелося застосувати всю мою чарівну майстерність...

— Не може бути, пані! — перестрашено скрикнула Еллі. — Ви чарівниця? А чого ж тоді мама говорила мені, що зараз немає чарівників?

— А де живе твоя мама?

— У Канзасі.

— Ніколи не чула такої назви, — знизала плечима чарівниця. — Проте, що б не говорила твоя мама, у цій країні живуть чарівники і мудреці.

Нас тут було чотири чарівниці. Дві з нас — чарівниця Жовтої країни (це я, Вілліна!) і чарівниця Рожевої країни Стелла — добрі. А от чарівниця Блакитної країни Гінгема і чарівниця Фіолетової країни Бастинда — дуже злі. Твій будиночок розчавив Гінгему, і тепер залишилася тільки одна зла чарівниця в нашій країні.

Еллі була вкрай спантеличена. Як вона, маленька дівчинка, яка зроду не вбила навіть горобця, могла знищити злу чарівницю?!

Дівчинка промовила:

— Ви, певно, помиляєтеся: я нікого не вбивала...

— Та я тебе в цьому й не звинувачую, — спокійно за-

перечила чарівниця Вілліна. — Адже це я, рятуючи людей від лиха, позбавила ураган руйнівної сили і дозволила йому захопити одну-однісіньку хатину, щоб скинути її на голову капосної Гінгеми, тому що вчитала в моїй чарівній книзі, що вона завжди стоїть порожньою у буревій...

Дівчинка збентежено відповіла:

— Авжеж, пані, коли насувається ураган, ми й справді ховаємося в льох, але цього разу я побігла в будиночок за моїм песиком...

— Такого нерозсудливого вчинку моя чарівна книга ніяк не могла передбачити! — засмутилася чарівниця Вілліна. — Виходить, в усьому винна оця маленька тварина...

— ...Тотошка, гав-гав, до ваших послуг, пані! — раптом втрутився в розмову песик. — Так, мені вельми шкода, це я в усьому винен...

— Як, ти вмієш розмовляти, Тотошко?! — аж підскочила Еллі щиро дивуючись.

— Не знаю, як це виходить, Еллі, але, гав-гав, з мого рота мимоволі вилітають людські слова...

— Річ у тім, Еллі, — пояснила Вілліна, — що в цій дивовижній країні розмовляють не лише люди, а й усі тварини і навіть птахи. Ось поглянь навкруги, чи подобається тобі наша країна?

— Так-так, вона непогана, пані, — відповіла Еллі, — але в нас удома краще. Подивилися б ви на наш хлів! Побачили б ви нашу Пістрянку, пані! Ні, я хочу повернутися на батьківщину, до тата й мами...

